

Όλα ανοικτά ...

Η ρευστότητα που έχει εγκατασταθεί στο πολιτικό σκηνικό μετά τις Ευρωεκλογές του 2024, εξακολουθεί να αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό της περιόδου σε όλα τα μέτωπα.

Υπάρχουν, έστω λίγες, σταθερές; Υπάρχουν.

Το προβάδισμα και η πρωτιά της Νέας Δημοκρατίας δεν αμφισβητείται, τουλάχιστον προς το παρόν. Η διαφορά της από το 2^ο κόμμα είναι σταθερά πάνω από 15 μονάδες και η εκτίμηση εκλογικής επιρροής για το Κυβερνών κόμμα το φέρνει πλέον σταθερά πάνω από το «ψυχολογικό», αλλά και πολιτικά κρίσιμο όριο του 30%.

Στο χώρο της αντιπολίτευσης καταγράφεται σταθερά κατακερματισμός, κυρίως στο χώρο της Κεντροαριστεράς, όπου το αθροιστικό ποσοστό των κομμάτων που κινούνται στον ευρύτερο χώρο της να φτάνει το 45%, αλλά κανείς να μην αποκτά μια σημαντική διαφορά και μια «κρίσιμη μάζα» που θα μπορούσε να τον καταστήσει το βασικό εκφραστή του αντίπαλου, στη Νέα Δημοκρατία, πόλου. Αυτό αφορά κυρίως στο ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ που εξακολουθεί να καταγράφει μέτριες επιδόσεις – ψηλότερα μεν από τις προηγούμενες εκλογικές του επιδόσεις σε Βουλευτικές εκλογές και Ευρωεκλογές, αλλά σαφώς κάτω από 15%.

Και βέβαια το τρίτο στοιχείο που σταθερά καταγράφεται εδώ και πολλούς μήνες, είναι η βεβαιότητα ότι το σκηνικό θα μεταβληθεί σημαντικά σε σχέση με τις τρέχουσες αποτυπώσεις των δημοσκοπήσεων, όταν η κα Καρυστιανού και ο πρώην Πρωθυπουργός κος Τσίπρας (ενδεχομένως και ο έτερος πρώην Πρωθυπουργός κος Σαμαράς) “πατήσουν” επισήμως το κουμπί και αναγγείλουν νέα κόμματα.

Η επικαιρότητα και το γενικότερο περιβάλλον μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η πανελλαδική έρευνα της Palms Analysis για το “Theorinion.gr” έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αξιολόγηση των ευρημάτων. Στην επικαιρότητα κυριαρχεί ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή και οι – ήδη ορατές – πρώτες επιπτώσεις στην τσέπη των ψηφοφόρων, αλλά και η ανησυχία για ακόμα δυσμενέστερες επιπτώσεις, εφόσον ο πόλεμος συνεχιστεί. Παράλληλα, στο εσωτερικό μέτωπο κυριαρχούσε η επεισοδιακή έναρξη της δίκης για το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών, ενώ η έρευνα πραγματοποιήθηκε παράλληλα με το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ. Ωστόσο, η έρευνα ολοκληρώθηκε πριν τη δημοσιοποίηση της νέας δικογραφίας στην υπόθεση ΟΠΕΚΕΠΕ, στην οποία εμπλέκονται Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και Υπουργοί της Κυβέρνησης και, συνεπώς, δεν περιλαμβάνει τυχόν επιπτώσεις στις επιδόσεις του Κυβερνώντος κόμματος.

Για τη Νέα Δημοκρατία φαίνεται ότι υπάρχει μια κρίσιμη και απολύτως διεκδικήσιμη μερίδα του εκλογικού σώματος μεταξύ 30 και 37%. Το κόμμα εμφανίζεται σήμερα να ξεπερνάει, ακόμα και με το δυσμενέστερο σενάριο κατανομής της αδιευκρίνιστης ψήφου, το 30%. Ο Πρωθυπουργός έχει 30% θετικές γνώμες (με άνοδο 4 μονάδων από το Δεκέμβριο) και μια επιπλέον δεξαμενή της τάξης του 11% που τον αντιμετωπίζει ουδέτερα, με το 37% των ψηφοφόρων να δηλώνουν ότι ο κος Μητσοτάκης πρέπει να διεκδικήσει μια 3^η θητεία ως Πρωθυπουργός και το 33% να δηλώνουν ότι η χώρα κινείται σήμερα προς τη σωστή κατεύθυνση (το υψηλότερο ποσοστό το τελευταίο εξάμηνο). Παράλληλα, το 48%

θεωρούν ότι η μέχρι σήμερα στάση της Κυβέρνησης απέναντι στον πόλεμο στη Μέση Ανατολή είναι “Σωστή ή μάλλον σωστή”, ενώ το 39% δηλώνουν ότι τα μέτρα που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τον πόλεμο στο κόστος καυσίμων είναι, είτε σε “Σε σωστή κατεύθυνση και ο δημόσιος κορβανάς δεν αντέχει περισσότερο” (19%), είτε “Σε σωστή κατεύθυνση και ότι τα δημόσια οικονομικά αντέχουν επιπλέον μέτρα” (20%).

Την ίδια στιγμή, όμως, η ακρίβεια επανακάμπει σε υψηλότερα ποσοστά ως η 1^η αυθόρμητη αναφορά προβλήματος που αντιμετωπίζει η χώρα (58% από 39% το Δεκέμβριο), ενώ τα θέματα διαφάνειας και διαφθοράς εξακολουθούν να βρίσκονται στη 2^η θέση των αυθόρμητων αναφορών (25%), πριν μάλιστα εμφανιστεί ο δεύτερος γύρος της υπόθεσης ΟΠΕΚΕΠΕ με εμπλοκή Κυβερνητικών στελεχών και Βουλευτών. Επιπλέον, η Νέα Δημοκρατία χάνει περίπου 1 στους 5 ψηφοφόρους της του 2023 (21%) προς άλλα κόμματα και κινδυνεύει να χάσει άλλο ένα 13% προς τα νέα κόμματα Καρυστιανού, Τσίπρα και Σαμαρά, εφόσον αυτά προέκυπταν σήμερα. Συνεπώς, όλα είναι ανοικτά και η υπόθεση αυτοδυναμία προς το παρόν μακριά...

Στο ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ, η πρώτη εικόνα εν μέσω του συνεδρίου του δείχνει μικρά κέρδη, αλλά μακριά από το αναγκαίο άλμα. Το κόμμα εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από το 15% σε επίπεδο εκλογικής επιρροής, παρά τη σχετική βελτίωση της εικόνας του Προέδρου του που κερδίζει 3 μονάδες σε θετικές γνώμες σε σχέση με τον περασμένο Δεκέμβριο. Το βασικό πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ φαίνεται να είναι ο σχετικός διχασμός στην εκλογική του βάση, καθώς ακόμα και μετά την ξεκάθαρη τοποθέτηση εναντίον της προοπτικής Κυβερνητικής συνεργασίας από όλους στο πρόσφατο συνέδριο του κόμματος, το 29% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ του 2023 εξακολουθούν να προκρίνουν τη συμμετοχή του κόμματος σε Κυβερνητικό σχήμα με τη ΝΔ, εφόσον δεν προκύψει αυτοδύναμη Κυβέρνηση μετά τις επόμενες εκλογές. Παράλληλα, ακόμα και στην εκλογική βάση του κόμματος, δεν καταγράφεται ισχυρή πεποίθηση ότι το ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα από άλλους τη Νέα Δημοκρατία στις επόμενες εκλογές: τη θέση αυτή ασπάζεται μόλις το 32%, ενώ το 28% βλέπει ως αποτελεσματικότερη λύση μια συνεργασία των κομμάτων της Κεντροαριστεράς, το 13% προς ένα νέο κόμμα από την κα Καρυστιανού και το 9% προς ένα νέο κόμμα από τον κο Τσίπρα. Μάλιστα, η εμφάνιση αυτών των κομμάτων αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να ρίξει το ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ από τη δεύτερη θέση, καθώς το 23% αθροιστικά των σημερινών του ψηφοφόρων δηλώνουν ότι θα ψηφίσουν “Σίγουρα”, είτε το κόμμα της κας Καρυστιανού, είτε αυτό το κου Τσίπρα. Συνεπώς, αβεβαιότητα και εδώ και ο εκλογικός στόχος της νίκης, έστω και με μία ψήφο, προς το παρόν αόρατος...

Στο χώρο της ελάσσονος αντιπολίτευσης αξιοσημείωτη αντοχή και καταγραφή σε υψηλά ποσοστά εμφανίζουν, τόσο η Πλεύση Ελευθερίας, όσο και η Ελληνική λύση. Ειδικά το κόμμα της κας Κωνσταντοπούλου, ενισχυμένο και από τη δημόσια συζήτηση της περιόδου για την έναρξη της δίκης για το δυστύχημα των Τεμπών, καταγράφει διψήφια εκτίμηση εκλογικής επιρροής, με εντυπωσιακά υψηλά διψήφια ποσοστά στους νεότερους ψηφοφόρους ηλικίας μέχρι 44 ετών, αλλά και πρωτιά στους νέους μέχρι 34 ετών. Η πιθανή εμφάνιση, ωστόσο, των νέων κομμάτων της κας Καρυστιανού και του κου Τσίπρα απειλούν να αλλάξουν άρδην προς το χειρότερο την εικόνα, καθώς σχεδόν 4 στους 10 ψηφοφόρους που σήμερα εκδηλώνουν πρόθεση ψήφου προς την Πλεύση Ελευθερίας, δηλώνουν ότι θα

ψηφίσουν “Σίγουρα” κάποιο από τα νέα κόμματα. Αντίστοιχος κίνδυνος ελλοχεύει και για την Ελληνική Λύση, όπου το ποσοστό των σημερινών της ψηφοφόρων που δηλώνουν ότι θα ψηφίσουν “Σίγουρα” κάποιο νέο κόμμα των Καρυστιανού, Τσίπρα ή Σαμαρά φτάνει αθροιστικά το 31%. Συνεπώς αβεβαιότητα και εδώ, παρά τα χαμόγελα που φέρνει η τρέχουσα συγκυρία...

Στο χώρο του ΣΥΡΙΖΑ – ΠΣ, τα χαμόγελα που ενδεχομένως μπορεί να φέρει η σταθεροποίηση του κόμματος σε ποσοστά πάνω από 5-6%, μάλλον σβήνουν γρήγορα, καθώς περίπου 7 στους 10 σημερινούς ψηφοφόρους του κόμματος δηλώνουν ότι “Σίγουρα” θα μετακομίσουν προς ένα νέο κόμμα του κου Τσίπρα και επιπλέον 2 στους 10 το σκέφτονται, καθιστώντας την κοινοβουλευτική επιβίωση του κόμματος – σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο – εξαιρετικά επισφαλή. Συνεπώς αβεβαιότητα κι εδώ...

Οι αβεβαιότητες όμως δεν αφορούν μόνο τα υφιστάμενα κόμματα, αλλά και τα υπό ίδρυση (ή προαναγγελθέντα ή υπό συζήτηση ή όπως αλλιώς θέλετε να τα χαρακτηρίσουμε). Για τον πρώην Πρωθυπουργό, τον κο Τσίπρα, το ζητούμενο είναι το κόμμα του, με την εμφάνισή του, να καταγραφεί ως ο βασικός αντιπολιτευτικός πόλος απέναντι στον Πρωθυπουργό και τη Νέα Δημοκρατία και συνεπώς να υπερσχύσει – δημοσκοπικά πάντα – του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ στις πρώτες μετρήσεις. Ο στόχος φαίνεται εφικτός, αλλά καθόλου βέβαιος, καθώς η δυνητική ψήφος υψηλής βεβαιότητας (η οποία συνήθως και μεταφράζεται σε αντίστοιχη πρόθεση ψήφου στο καθαρό ερώτημα πρόθεσης ψήφου) είναι απολύτως συγκρίσιμη με εκείνη του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ. Άρα το timing και οι επιδόσεις του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ στην επόμενη περίοδο θα είναι καθοριστικές για τους μεταξύ τους συσχετισμούς και συνεπώς για το ποιος θα πάρει το “περιβραχιόνιο” του βασικού αντιπάλου της Νέας Δημοκρατίας.

Για το υπό ίδρυση κόμμα της κας Καρυστιανού τα πράγματα είναι ακόμα πιο αβέβια: η δημοτικότητά της έχει υποχωρήσει κατά 8 ολόκληρες μονάδες από τον περασμένο Δεκέμβριο, αλλά εξακολουθεί να βρίσκεται στο 25%, ενώ η δυνητική της πρόθεση ψήφου υψηλής βεβαιότητας εξακολουθεί να είναι διψήφια (11% θα το ψηφίσω “Σίγουρα”). Χωρίς όμως – ακόμα – σαφές ιδεολογικό-πολιτικό στίγμα και με άγνωστη ομάδα στελεχών που θα πλαισιώσουν το εγχείρημα, η αβεβαιότητα εδώ είναι το βασικό χαρακτηριστικό και εύρημα της μέτρησης.

Τέλος, αβεβαιότητα υπάρχει και γύρω από ένα νέο κόμμα υπό τον πρώην Πρωθυπουργό κο Σαμαρά: αβεβαιότητα ως προς το αν θα το επιχειρήσει (εδώ δεν είναι καθόλου ξεκάθαρο, σε αντίθεση με τα άλλα δύο προαναφερθέντα εγχειρήματα) και βέβαια αβεβαιότητα σε σχέση με την επιτυχία του κατάληξη: η δυνητική ψήφος υψηλής βεβαιότητας βρίσκεται στο όριο του 3%. Ακόμα και έτσι όμως, προσελκύνοντας τουλάχιστον το 4% των ψηφοφόρων της Νέας Δημοκρατίας, μπορεί η εμφάνισή του να βάλει οριστικό τέλος στην – ούτως ή άλλως δύσκολη – διεκδίκηση νέας αυτοδυναμίας από το Κυβερνών κόμμα.

Πασχάλης – Αλέξανδρος Τεμεκενίδης
Διευθυντής Ερευνών Palmos Analysis